

NORGES HØYESTERETT

Den 5. september 2006 avsa Høyesterett kjennelse i

HR-2006-01524-A, (sak nr. 2006/586), straffesak, anke,

A (advokat Anders Brosveet)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (statsadvokat Kristian Nicolaisen)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Stang Lund**: Saken gjelder anke over saksbehandlingen ved lagmannsretten etter domfellelse for narkotikaforbrytelse.
- (2) Statsadvokaten i Oslo satte 4. juli 2005 A, født 0.0.1964, under tiltale for Halden tingrett for overtredelse av straffeloven § 162 første ledd og tredje ledd første straffalternativ. Grunnlaget er følgende:

”Lørdag 14. august 2004 ca. kl. 14.30 innførte han til Norge over Svinesund ca. 17 kilo hasjisj og ca. 4,7 kilo amfetamin som var skjult i en leiebil med tyske kjennetegn HH-RE 0000.”

- (3) Halden tingrett avsa 7. november 2005 dom med slik domsslutning:

- ”1. A, født 0.0.1964, dømmes for overtredelse av straffeloven § 162 første ledd, jf. tredje ledd første punktum, til fengsel i 6 – seks – år og 6 – seks – måneder. Til fradrag i straffen går 466 – firehundreogseks – dager for utholdt varetekt, jf. straffeloven § 60.**
- 2. A dømmes til å tåle inndragning av € 1 100 – ettusenetthundre – euro, jf. straffeloven § 34 første ledd, jf. § 37 d.**
- 3. Saksomkostninger idømmes ikke.”**

- (4) A anket bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet til Borgarting lagmannsrett. Lagmannsretten avsa 16. februar 2006 dom med slik domsslutning:
- ”1. A, født 0.0.1964, dømmes for overtredelse av straffeloven § 162 første ledd, jf. tredje ledd første punktum, til fengsel i 6 – seks – år og 6 – seks – måneder. Til fradrag i straffen går 598 – femhundreogtrettiåtte – dager for utholdt varetekt, jf. straffeloven § 60.
 2. A dømmes til å tåle inndragning av 1 100 – ettusenetthundre – EURO, jf. straffeloven § 34 første ledd, jf. § 37 d.
 3. Saksomkostninger idømmes ikke.”
- (5) A har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen, subsidiært straffutmålingen. Høyesteretts kjæremålsutvalg besluttet 23. juni 2006 at anken over saksbehandlingen tillates fremmet. Anken over straffutmålingen ble nektet fremmet.
- (6) *Jeg er kommet til at anken må tas til følge.*
- (7) Domfelte er tidligere straffet i utlandet for narkotikaforbrytelser. Han er nå kjent skyldig i å ha innført et meget betydelig kvantum hasjisj og amfetamin. Etter kort å ha redegjort for første gang domfelte var i Norge i begynnelsen av august 2004, fortsatte lagmannsretten:

””B” kontaktet så tiltalte på ny og ba ham ta en ny tur til Norge, men nå i en annen tysk leiebil, mot betaling av EURO 3000. Tiltalte tok igjen med seg familien. De dro av sted fredag 13. august om ettermiddagen. Ca kl 1430 lørdag 14. august 2004 ble de stoppet i en rutinekontroll på Svinesund tollstasjon, da han kjørte bilen inn på grønn sone. Ved denne kontrollen og ved en etterkontroll 4 dager senere fant tollerne, blant annet etter å ha fjernet deksler på understellet, 39 pakker med narkotika der og i andre av bilens hulrom. Pakkene inneholdt etter veiing og analyse 4,7 kg amfetamin med vanlig styrkegrad på 30 % og 17 kg hasjisj.”

- (8) Lagmannsretten la under straffutmålingen til grunn som bevist utover rimelig tvil at tiltaltes forsett omfattet hele partiet.
- (9) Domfelte har for tingretten og lagmannsretten forklart at begge turene til Norge gjaldt levering av edelstener. Han visste ikke at transporten gjaldt narkotika. Bevisføringen om de subjektive vilkår for straff var således det sentrale for begge underinstansene.
- (10) I en redegjørelse sendt i telefaks 15. november 2005 til politiet i Halden og forsvarer, opplyste politikommisar Torsten Kliem ved Südosthessen politikammer at ”B” var identifisert som E, født 0.0.1974. Telefaksen inneholdt for øvrig opplysninger om en større narkotikasak i Tyskland, og at det var sammenheng mellom saken A fra august 2004 og saken E fra februar 2005. Dette ble først bekreftet av E i juli/august 2005.
- (11) A ble avhørt av tysk politi 19. oktober 2005. Innholdet i og inntrykket av avhøret er i redegjørelsen 15. november 2005 i norsk oversettelse sammenfattet slik:

”Til tross for denne narkotikafortiden og erfaringene han hadde gjort, påstår han at han ikke hadde visst noe om narkotikaen i bilen han brukte, selv om han absolutt hadde studert på dette og også hadde tenkt på narkotika.

Han var klar over at han – som han selv sier – transporterte ”noe som er forbudt”. Narkotikavirksomheten han hittil hadde drevet tatt i betraktning, oppstår det uten

videre tvil om at hans forklaring er i overensstemmelse med sannheten. Han har åpenbart hatt kontakt med narkotikamiljøet i flere år.

Det er uten videre troverdig at A virkelig ikke visste hvilke mengder narkotika han transporterte, og at det dreide seg om to sorter narkotika (hasjisj og amfetamin). Ifølge etterforskningens aktuelle stadium blir han sett på som en ren kurer, som bare hadde som oppdrag å kjøre fra A til B uten å kjenne de virkelige oppdragsgiverne henholdsvis avtagerne i Norge.”

- (12) Redegjørelsen er dokument 27 i straffesaken og ble gjort kjent for lagmannsretten under ankeforhandlingen.
- (13) Forsvarer krevde 24. november 2005 avhør av E og Kliem. I påtegning 30. november 2005 foreslo Østfold politidistrikt at begjæringen ikke tas til følge da en rettsanmodning til Tyskland ville forsinke saken utover det forsvarlige. Samme dag svarte Oslo statsadvokatembeter at politidistriktet måtte ta kontakt med tysk politi for å avklare om E var villig til å forklare seg i saken mot A. I tilfelle måtte avhøret gjennomføres i nærmeste framtid. Begjæringen om rettens beslutning om rettsanmodning ble sendt Halden tingrett 5. desember 2005.
- (14) Oslo statsadvokatembeter opplyste i brev 30. januar 2006 til forsvarer at E ikke var villig til å forklare seg for norsk politi vedrørende A. Det kunne derfor ikke gjennomføres bevisopptak før nyttår. Statsadvokaten hadde ikke fått underretning om at E nå var villig til å avgi forklaring.
- (15) Ankeforhandlingen for Borgarting lagmannsrett ble holdt 14. og 15. februar 2006 og dom avsagt 16. februar.
- (16) I ettertid har det vist seg at E ble avhørt på ny i fengselet i Schwalmstadt 2. februar 2006. I følge telefaks 8. juni 2006 fra Südothessen politikammer til forsvarer, ble avhøret sendt politidistriktet i Wiesbaden 6. februar med anmodning om å videresende dette til Østfold politidistrikt. Avhøret ble mottatt ved Halden politikammer rett før det ble sendt forsvarer 14. juni 2006. I avhøret forklarer E blant annet at A var klar over at transporten gjaldt et tosifret antall kilo hasjisj. Leveringen av amfetamin var imidlertid ukjent for E og derved også A.
- (17) Avhøret 2. februar 2006 av E, som hadde formidlet kontakten med A, skulle ha vært framlagt for lagmannsretten og forsvarer om det hadde kommet til norsk politi før saken var pådømt. Selv om manglende framleggelse etter det opplyste skyldes forhold i Tyskland, foreligger etter min mening objektivt sett en feil ved saksbehandlingen. Saken har ikke vært fullstendig opplyst etter straffeprosessloven § 294 når retten ikke var kjent med at avhør var gjennomført 2. februar 2006. Dette gjelder også i de tilfeller verken retten, påtalemyndighet eller forsvarer kan bebreides, jf. Rt. 2005 side 321. Det avgjørende er at avhøret forelå før pådømmelsen.
- (18) Påtalemyndigheten har pekt på at framleggelse av avhøret før pådømmelsen i lagmannsretten, ville medført behov for ytterligere avhør ved bevisopptak eller på annen måte. Jeg kan ikke se at dette kan ha betydning for spørsmålet om det forelå feil ved saksbehandlingen. Hva som eventuelt ville kommet ut av ytterligere avhør av E før lagmannsretten hadde pådømt saken, har jeg ikke grunnlag for å ta stilling til.

(19) Den objektive feil ved saksbehandlingen kan ha innvirket på avgjørelsen av skyldspørsmålet. Dersom Es forklaring legges til grunn, omfatter domfeltes forsett et tosifret antall kilo hasjisj. Derimot omfatter ikke hans forsett transport av amfetamin. Lagmannsrettens dom med hovedforhandling må etter dette oppheves, jf. straffeprosessloven § 343 første ledd jf. § 347 første ledd.

(20) Jeg stemmer for denne

K J E N N E L S E :

Lagmannsrettens dom med hovedforhandling oppheves.

(21) Dommer **Bruzelius:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.

(22) Kst. dommer **Sverdrup:** Likeså.

(23) Dommer **Endresen:** Likeså.

(24) Dommer **Gjølstad:** Likeså.

(25) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

K J E N N E L S E :

Lagmannsrettens dom med hovedforhandling oppheves.